

**[A. C. D. Petersen.]**

med andre Lande, saaledes at de har Krav paa, hvad vi kan levere, saa vi selv kommer til at mangle. Det Spørgsmaal beskæftiger i hvert Fald mig meget, og jeg har ogsaa hørt andre udtale den samme Frygt. Jeg vil derfor gerne, at Ministeren drager Omsorg for, at vi faar et — helst beroligende — Svar paa dette Spørgsmaal.

**Hartel:** Der var en Ting, der gjorde Saneringsloven ret upopulær i vide Kredse, og det var det Kursstab paa Saneringsobligationerne, som nødvendigvis opstaar ved Salget, i det mindste saa længe der ikke foretages noget mere for at støtte Kursen. Det er mig ikke ubekendt, at Staten selv gennem Eksportkreditfonden og Brandforsikringsfonden og Landbrugets Studiefond, tror jeg endog, at ogsaa Overformynderiet og Hypotekbanken gør sig hæderlige Anstrengelser for at stimulere Kursen paa Saneringsobligationerne, men det er dog ikke lykkedes at faa dem op over et Niveau paa 90—91. Dette betyder naturligvis for Laanerne et meget alvorligt Tab.

Aarsagen til den lave Kurs finder jeg ikke ligger i det, som den højtærede Indenrigsminister — noget naïvt — sagde, nemlig at Folk ikke forstaar, at det er statsgaranterede Obligationer, det her drejer sig om; jeg tror ikke, at Folk er uklar over den virkelige Sammenhæng. Fejlen ligger meget mere i den Teknik, som benyttes ved disse Obligationers Udstedelse. For det første er Saneringsobligationerne de eneste Statsobligationer, der kan udsættes for en Konvertering, idet man har glemt at gøre disse Obligationer uopsigelige, indtil deres Amortisationsperiode indtræder i 1942. Den Mulighed foreligger da teoretisk, at ved en almindelig Storkonvertering, lykkeligere gennemført end den, den nuværende højtærede Indenrigsminister i sin Tid gjorde Forsøg paa, vil disse Obligationer uvægerlig komme ud for en Konvertering, medens andre, for hvilke de samme Vilkaar ikke gælder, vil kunne holdes udenfor.

Dertil kommer, at disse Obligationer fortrinsvis trykkes i Stykker paa 100 Kr. Det er vel nok en Nødvendighed af Hensyn til de relativt smaa Beløb, de enkelte Kreditorer skal have, men det obligationskøbende Publikum ser ikke saaledes paa det; de foretrækker de store samlede Poster og har ikke den samme Interesse for de mindre Stykker. Det fylder en Del i Bankbokserne, det giver ogsaa noget Arbejde ved Kuponklippingen — her er det altsaa i dobbelt

Forstand saaledes, at det gælder om at skabe sig en arbejdsfri Indtægt.

Disse tekniske Ting er efter min Opfattelse en i høj Grad medvirkende Grund til, at disse Obligationer ikke er blevet saa populære, som man ellers kunde tænke sig det om en statsgaranteret Obligation. Jeg vil derfor benytte Lejligheden til at henlede den højtærede Finansministers Opmærksomhed paa det, jeg allerede tidligere har fremført: at den Maade, paa hvilken vor Statsgæld bringes i Omsætning, er gammeldags og upraktisk, i det mindste fra et rent teknisk Synspunkt. Danmark er, saa vidt jeg ved, bortset fra Norge, det eneste Land, der trykker Obligationer i Forbindelse med enhver Laaneoptagelse. I andre Lande er der i den sidste Menneskealder indført de saakaldte Boggældssystemer, hvorefter Statens Kreditorer blot i Bøgerne faar aabnet en Konto paa det Beløb, de i hvert enkelt Tilfælde maatte laane Statskassen. Dette System har Aldershævd saavel i Frankrig som i England.

Havde den højtærede Finansminister over for Gældssaneringslaanene benyttet sig af et saadant Boggældssystem, er der for mig ingen Tvivl om, at der var opnaaet, for det første, at de bevilgede Laan hurtigere kunde være ekspederet, for det andet, at Kursen paa Statsforskrivningerne i Stedet for som nu at ligge et Par Points under den Kurs, som Saneringsobligationerne burde have paa Børsen, kunde have indtaget en noget gunstigere Stilling, og for det tredje var der opnaaet, hvad der ogsaa har Betydning, en væsentlig Besparelse for Statskassen, idet Trykningen af disse Obligationismængder vel nok kan anslaaes til at koste op imod 150 000 Kr. Jeg henstiller derfor, at den højtærede Minister tager disse Forhold op til Undersøgelse, maaske standser den Trykning af Obligationismassen, som i Øjeblikket finder Sted, paa Halvvejen og gaar over til at prøve det af mig her anbefalede System.

Endvidere er jeg ved Gennemgangen af Regnskabet for Hypotekbanken — „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“, som den saa flot hedder — blevet opmærksom paa en Udgiftspost paa Pag. 23 i Regnskabet 1936—37, hvor der staar opført et Beløb paa 3 000 Kr. som udbetalt til Revisions- og Forvaltningsinstituttet. Det ser efter min Opfattelse ejendommeligt ud, at det skal være nødvendigt at indkalde et privat Revisionsinstitut til Hjælp for en Statsinstitution, der har sin egen Revision, som direkte sorterer under Hovedrevisoratets